

ČESKÁ ČERMNÁ – NOVÝ HRÁDEK

Krajinný okrsek č. 17

Výměra okrsku	1371 ha
Zájmové obce	Česká Čermná (362 ha), Borová (276 ha), Nový Hrádek (733 ha)
Typologie dle ZÚR	Lesozemědělské krajiny, lesní krajiny
Základní popis	Svébytný krajinný okrsek náhorní planiny Podorlicka vymezený zalesněným okrskem Krahulčí na západní straně a hranicí s Polskem na východní straně. Pásový okrsek s izolovanými sídlami při silnici III/28526, (která jak od Dobrošova, tak od Bohdašína napojuje území), který je zároveň doplněn údolní krajinnou polohou Olešanky s rozptýleným osídlením na jihu území. Dynamická morfologie, izolovaná sídla a krajinné průhledy a výhledy jsou součástí identity okrsku.

Vlastní krajina dle ÚSK KHK	Podorlicko
Katastrální území	Česká Čermná (362 ha), Borová (276 ha), Nový Hrádek (362 ha), Dlouhé (372 ha)
Platná ÚPD	ÚPO Česká Čermná 2001, změna č. 1-3 ÚPO Česká Čermná 2006 – 2010, ÚP Nový Hrádek 2017, ÚP Borová 1999, změna č. 1 ÚPO Borová 2011
Zpracované komplexní pozemkové úpravy	Česká Čermná - ukončena 2004; Nový Hrádek - předpokládané zahájení 2020; Dlouhé - předpokládané zahájení 2020

RÁMCOVÉ PODMÍNKY VYUŽITÍ (ÚZEMNÍ PLÁNY OBCÍ)

Podmínky pro uspořádání krajiny (vztah sídlo krajina)	Koncepce rozvoje sídel setrvává na jejich prostorovém oddělení a pouhé doplňování okrajů sídel. Neoplývá velkými rozvojovými plochami, atakuje však často citlivá místa z důvodů zisku krajinného výhledu pro bydlení. Celkový stav zapojení sídel do krajiny velmi dobrý až výborný. Pokusy o realizaci větrné energetiky na stožáru selhaly – viz torzo v Novém Hrádku sever.
Využití ploch	Využití ploch rozvojových cílů především do bydlení, kde by mělo figurovat bez výjimek bydlení venkovského typu, ale i jiných využití: Česká Čermná – rozvoj na východní straně obce s výhledy do Polska musí zohledňovat cílovou linii zastavěnosti s přechodem zástavby do krajiny, z důvodů krajinné exponovanosti na okrajích pouze s výškovou hladinou 1+P. Plochy VD v návrhu důrazně lemovat krajinou zelení. Borová – rozvoj plochy BI, lépe BV při jižním výjezdu z obce snížit na 1+P Nový Hrádek – řada rozvojů ve všech směrech je vymezena jako SV, chápáno s převahou BV. Zapojení do krajiny na horizontu Kantorova kopce, Roubalova kopce a jižního okraje se celkově musí vyznačovat plynulými přechody do krajiny včetně snížení výšky na 1+P. Důležité je to mj. proto, že na okrajích se navrhuje kromě BV i RI (asi penziony či chaty) a VS (výroba, služby). Západní okraj v údolí není využitím rezerv ohrožen.
Podmínky pro turismus a rekreační využití krajiny	Turistické i cyklistické trasy přítomny v území, lákavá atrakce zříceniny hradu Frymburk a pobyt v lese pro letní sezonu, malá rekreační střediska a penziony, zimní příležitosti jen pro běžecské lyžování, sjezdové jen velmi omezené bez středisek.
Ochrana přírodních hodnot	PP Louky v České Čermné a PP Rašelina – postupovat podle schváleného plánu péče. U vymezení PP Rašelina zvážit její přehlášení z důvodů absence předmětu ochrany na části území. Památné stromy – Lípa velkolistá, Horákův jasan, Jilm horský, Šabrochova lípa; zajistit ochranu nezastavitelnosti v rámci ochranného pásma. Lokalita výskytu <i>Gentianella praecox subsp. Bohemica</i> (hořeček mnohotvarý český) v lokalitě Olešnice- sjezdovka U Žídků – k. ú. Dlouhé. Postupovat v rámci záchranného programu pro hořeček mnohotvarý český, který zajišťuje MŽP ČR, respektive pověřená organizace AOPK ČR. V rámci ÚPD vymezit širší lokalitu jako nezastavitelnou plochu s funkcí nelesní zeleně.
Ochrana kulturních a historických hodnot	Krajina s řadou prostorových zážitků, v sídelních polohách řada nemovitých kulturních památek. Urbanistickou zvláštností je osová krajinná kompozice na kapli v Borové, dále mimořádné výhledy do polského příhraničí, hodnotné panorama z

	<p>východu na Českou Čermnou a severně do Polska, V Novém Hrádku z Kantorova kopce, na příjezdové silnici od severu. Navzdory nepravidelnému pásovitému tvaru okrsku, lze mít za prokázanou obecnou srozumitelnost a dobrou prostorovou orientaci dle historických dominant u všech tří sídel.</p> <p>Na strategických vyvýšených místech se podél severovýchodní třetiny území okrsku táhne v severojižním směru dvojřadé pásmo objektů vojenského opevnění typu LO37 a několik lehkých objektů typu LO36.</p>
Ochrana estetických hodnot a krajinného rázu	<p>Krajinný okrsek náhorní planiny Podorlicka, vymezený zalesněným okrskem Krahulčí na západní straně a hranicí s Polskem na východní straně, poskytuje mimořádný počet příležitostí pro krajinné panoramatické výhledy do vnitrozemí i příhraničí. Tato stanoviště je třeba nejen udržovat, ale v mnoha případech i lépe (či zcela nově) zpřístupnit. Zachování úlohy historických dominant obcí musí být součástí ochrany krajinného rázu, stejně jako dalších pozitivních znaků jednotlivých charakteristik – zejm. přírodních a estetických hodnot, ZCHÚ i harmonického měřítka a vztahů mezi zmíněnými jednotlivinami.</p>
Podmínky pro zlepšení vodního režimu	<p>Vytváření územních podmínek (nezastav. území) v rámci vodotečí a jejich okolí. V rámci zastavěných území sídel podél vodních toků počítat s PBPO.</p>
Podmínky protierozní ochrany a ochrany ZPF a PUPFL	<p>Zemědělská půda v okrsku se rozprostírá přibližně na 596 ha, což činí zhruba 44 % výměry celého okrsku. U téměř 73 % půdních bloků je evidována kultura trvalý travní porost a u téměř 27 % půdních bloků je evidována standardní orná půda. Nové zastavitelné plochy je doporučeno situovat mimo půdy s nejvyšší produkční schopností. Tyto plochy je nutno vymezovat v souladu s § 55 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu a § 4 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu. V případě realizace záborů zemědělského půdního fondu a vymezování nových zastavitelných ploch je doporučeno vymezovat tyto plochy takovým způsobem, aby docházelo k co nejnižší fragmentaci zemědělského půdního fondu. Důležité je především zamezit vzniku podměrečných ploch, které nejsou z hlediska dalšího zemědělského užívání účelně využitelné.</p> <p>Lesní porosty tvoří v rámci okrsku přibližně 375 ha, což činí zhruba 27 % výměry celého okrsku. Z hlediska kategorizace dominují lesy hospodářské. Z hlediska podrobnějšího popisu lesních ekosystémů převažují hospodářské lesy jehličnaté, hospodářské lesy smíšené a lesy lužní a mokřadní. Klasifikace dle smíšenosti vykazuje zastoupení jehličnatých lesů přibližně 74 %, smíšené porosty pak mají zastoupení zhruba 22 %. Z hlediska potenciální přirozené vegetace lze v území identifikovat oblast bučiny s kyčelnicí devítilistou. Zájmový okrsek se nachází ve čtvrtém – bukovém a pátém – jedlo-bukovém lesním vegetačním stupni.</p> <p>V případě realizace záborů pozemků určených k plnění funkce lesa a vymezování nových zastavitelných ploch je doporučeno vymezovat tyto plochy takovým způsobem, aby docházelo k co nejnižší fragmentaci lesních porostů – pozemků určených k plnění funkce lesa. Důležité je především zamezit vzniku podměrečných ploch, které nejsou z hlediska dalšího hospodaření účelně využitelné a zároveň představují potenciální riziko z hlediska snížení jejich ekologické hodnoty.</p>
Podmínky pro zlepšení biodiverzity a ekologické stability	<p>Jedná se území ekologicky relativně stabilní. Z hlediska fragmentace se jedná o okrsek s vyšší mírou fragmentace krajiny. Přes okrsek prochází migrační koridor Biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců. V rámci ÚPD zajistit nezastavitelnost volné krajiny v území migračního koridoru.</p> <p>Vymezení nezastavitelných ploch krajinné zeleně pro realizaci interakčních prvků ÚSES s ohledem na další krajinnotvorné funkce (viz protierozní ochrana a zlepšení vodního režimu).</p>

	V ÚPD revidovat vedení lokálního ÚSES s ohledem na reprezentativnost biotopů podmáčených podhorských luk. V rámci vymezení ÚSES v ÚPD dbát na nejnovější metodická doporučení MŽP (zejména reprezentativnost a typ spojovaných cílových společenstev, pro který je ÚSES vymezován).
Podmínky pro využití brownfields a míst se zvýšenou ekologickou zátěží	V okrsku lze dle ÚAP ORP Náchod identifikovat 2 staré ekologické zátěže. Jedná se o dvě skládky Nový Hrádek, které se nacházejí v k. ú. Nový Hrádek. Před vymezením nových funkčních ploch v těchto územích je doporučeno výše uvedené lokality konkrétněji prověřit tak, aby nemohlo v rámci nového funkčního využití dojít k nepříznivému ovlivnění životního prostředí nebo lidského zdraví. Brownfieldem se jeví nefunkční stožár bývalé větrné elektrárny Nový Hrádek – Šibeník, dále pak nevyužívaná část zemědělského areálu v obci Borová a částečně (i když v lepším stavu) farma v České Čermné.

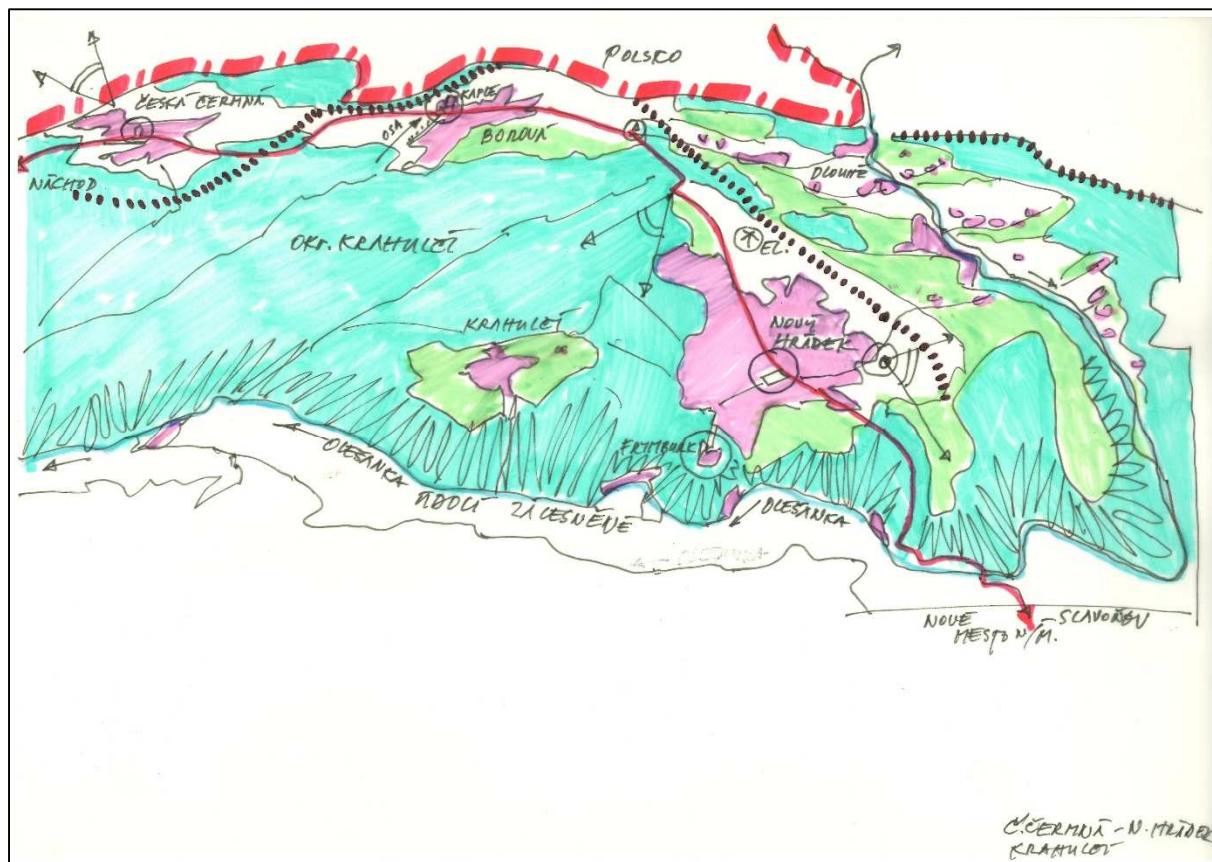
RÁMCOVÁ DOPORUČENÍ PRO OPATŘENÍ (VEŘEJNÁ SPRÁVA, SPRÁVCI ÚZEMÍ, VLASTNÍCI)

Doporučení pro zlepšení vodního režimu	Zajistit ochranu fungující retence záplavových území nebo toků v sevřených údolích a realizaci dílčích opatření pro zlepšení hydromorfologické struktury toku Olešenky. Tato opatření v blízkosti zástavby v údolí vodního toku vhodně kombinovat s opatřeními PBPO (zkapacitnění koryta a urychlení odtoku, složený profil se stěhovavou kynetou - revitalizovaným korytem, možnost ohrázování zastavěných území) + technická PPO. Na plochách polí a trvalých travních porostů zvážit funkčnost a význam starých melioračních investic, které jsou v mnoha případech již kontraproduktivní i pro konvenční zemědělské hospodaření. Cílem je přinést do ploch zemědělské krajiny plochy mokřadů, tůní a revitalizovaných drobných vodních toků či historických melioračních struh sloužících ke zpomalení odtoku.
Doporučení pro zemědělství	Na základě výsledků analytické části týkající se zemědělského půdního fondu v zájmovém okrsku lze konstatovat, že lze u některých pozemků v tomto okrsku identifikovat zvýšené ohrožení vodní erozí. V rámci tohoto okrsku je doporučeno klást důraz na dodržování pravidel protierozní ochrany, především z hlediska organizačních a agrotechnických protierozních opatření. V okrsku je doporučeno v maximální možné míře provádět obdělávání orné půdy po vrstevnici, vyloučit erozně nebezpečné plodiny z osevních postupů a realizovat další organizační a agrotechnická protierozní opatření. Doporučeno je rovněž členit rozlehlější půdní bloky travnatými pásy. Konkrétně se jedná především o půdní blok: 9501/1 (k. ú. Česká Čermná a k. ú. Borová). Z hlediska požadavků na realizaci podrobnějších protierozních opatření bylo v rámci okrsku identifikováno několik půdních bloků, u kterých je doporučeno provést zatravnění. Tyto půdní bloky jsou zřejmé z mapových příloh územní studie krajiny.
Doporučení pro lesní hospodářství	V rámci nových výsadeb v okrsku je nutno respektovat stanovištní podmínky. V případě tohoto okrsku se jedná především zachování či zvyšování zastoupení smíšených lesních porostů. Mezi doporučené dřeviny patří např. buk lesní nebo jedle bělokorá.

	<p>Z hlediska těžebně-dopravních technologií bylo v rámci okrsku identifikováno několik porostů, ve kterých je doporučeno aplikovat specifické těžebně-dopravní technologie. Tyto lesní porosty jsou zřejmé z mapových příloh územní studie krajiny.</p>
Doporučení pro tvorbu ekologicky stabilní krajiny	<p>Stávající aleje a stromořadí doprovázející polní cesty udržovat a dosazovat. V lokalitě je celá řada míst pro novou výsadbu (tvorbu mezí) na pomezí půdních bloků a podél stávajících i historických polních cest (např. jako interakční prvky ÚSES).</p>
Doporučení pro prostupnost krajiny	<p>Migrační prostupnost bioty: Na vodním toku Olešenky se nalézají celá řada migračně neprostupných vodohospodářských objektů – snaha o postupné zprostupnění toku (kamenné skluzy atp.) správci vodního toku s ohledem na protiproudění migraci vodních živočichů. Ověřit funkčnost rybního přechodu (rampa) v ř.km. 6,9. Podporovat prostupnost migračního koridoru pro velké savce minimalizací rušivých aktivit při údržbě a využívání dotčených pozemků. Lidská prostupnost: Prostupnost krajiny pro pěší je velmi dobrá, pro dopravní obsluhu omezená podél hlavních silnic a v sídlech, ostatní komunikace většinou špatně sjízdné nebo úzké (údolí Olešanky). Migrace zvířat nemá zásadní stavební bariery ani rozplozenou krajinu.</p>
Ostatní doporučení	<p>Turistika: Turistika, cyklistická i pěší má výborné podmínky, vyhledávané lyžařské terény nejsou, běžecké lyžování bez udržovaných tras. Zátěže velmi malé, bez extrémních náporů. K úvaze se dává posoudit možnosti, jak lépe využít soubor staveb Československého pohraničního opevnění 1936-38 k posílení turistického ruchu i prohloubení znalosti vlastní a evropské historie. Přitom eliminovat snahy o privatizaci pozemků navazujících na jednotlivé objekty. Staré ekologické zátěže: Vzhledem ke skutečnosti, že lokalita s identifikovanou kontaminací nebyla doposud podrobněji hodnocena, je doporučeno se podrobněji zaměřit na její zhodnocení a sanaci.</p>

SCHÉMA KRAJINNÉHO OKRSKU

FOTODOKUMENTACE

Výhled z České Čermné do Polska

Výhled na Nový hrádek

Zřícenina hradu Frymburk

Niva Olešenky

Komponovaná osa v Borové

Torzo větrné elektrárny

Státní hranice lemovaná břízami v Dlouhém

